

สรุปข่าวการระบาดที่ได้รับรายงานระหว่างวันที่ 8 – 14 ธันวาคม 2545

โดย อมรา ทองหงษ์, ลัดดา ลิขิตยั้งวรา และ อุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

รายงานการเกิดโรค/การระบาดใหม่

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคอาหารเป็นพิษ (Food poisoning) จ.พิษณุโลก 6 ธ.ค.2545	สสจ. พิษณุโลก 13 ธ.ค.45	จากข่าวโทรทัศน์ วันที่ 7 ธ.ค. 2545 ว่ามีผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษในกลุ่มผู้ร่วมนั่งวิปัสสนา จ.พิษณุโลก จากการสอบสวนโรคพบว่า ระหว่างวันที่ 3 – 6 ธ.ค. 2545 วัดหนองบัว ถ.สนามบิน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก ได้จัดพิธีบวชชีพราหมณ์ขึ้น มีผู้เข้าร่วมพิธีจากหลายจังหวัด รวม 3,228 คน โดยทางวัดจัดอาหารเลี้ยงทุกมื้อ และ ในวันที่ 6 ธ.ค. 45 พบผู้ป่วย ที่มีอาการอุจจาระร่วง (ถ่ายเป็นน้ำ) ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน รวม 67 ราย เข้ารับการรักษาที่ รพศ. พุทธชินราช 30 ราย รพ.เอกชนรัตนเวช 35 ราย ไม่ได้รักษาแต่ตนเอง 2 ราย ผู้ป่วยมีอาการรุนแรงต้องรับไว้เป็นผู้ป่วยใน 1 ราย ผู้ป่วยรายแรก เริ่มมีอาการเมื่อ เวลา 20.00 น. รายสุดท้ายเวลา 21.30 น.วันเดียวกัน พบแม่ครัว 1 ราย มีประวัติ อุจจาระร่วงเรื้อรัง ตั้งแต่วันที่ 1 ธ.ค. 2545 เป็นต้นมา ได้ทำ Rectal Swab ผู้ป่วย 5 ราย แม่ครัว 3 ราย และเก็บตัวอย่างน้ำมะนาว/ น้ำส้มปั่น ส่งตรวจ ทางห้องปฏิบัติการ ขณะนี้ยังไม่ทราบผล การปรุงอาหาร มือเข้า ปรุงอาหารเวลา 04.00 น. รับประทาน 07.00 – 08.00 น. กลางวัน ปรุงเวลา 08.00 น. รับประทานเวลา 11.00 – 12.00 น. การควบคุมป้องกันโรค สสจ.ให้ยาปฏิชีวนะแก่ผู้ป่วยที่ค้นพบในพื้นที่ ให้ความรู้เรื่องการปรุงอาหารที่สะอาด ทำลายเชื้อในห้องส้วม ปรับปรุงสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่วัด และเฝ้าระวังผู้ป่วยในพื้นที่อย่างน้อย 10 วัน	ติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
<p>โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies)</p> <p>จ.ระยอง</p> <p>24 พ.ย.2545</p>	<p>รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วน สัปดาห์ที่ 49</p>	<p>ผู้ป่วยเพศชาย ชาวกำพูชา อายุ 26 ปี อาชีพรับจ้างประมง ที่อยู่ หมู่ที่ 1 ต.ทุ่งควายกิน อ.แกลง จ.ระยอง เริ่มป่วยวันที่ 24 พ.ย. 2545 ด้วยอาการ รับประทานอาหารได้น้อย ปวดหลัง ปวดขา กล้าม กลัวเสียงดัง ชักเกร็ง คลุ้มคลั่ง เข้ารับรักษาที่ รพช.แกลง วันที่ 26 พ.ย. 2545 เสียชีวิต วันที่ 28 พ.ย. 2545 แพทย์วินิจฉัย R/O Rabies และได้ส่งตัวอย่างเนื้อสมอง น้ำลาย และปัสสาวะตรวจที่ รพ.จุฬาลงกรณ์ ทราบผลวันที่ 4 ธ.ค. 2545 พบผลบวกต่อเชื้อ <i>Rabies</i> ทั้ง 3 ตัวอย่าง ผู้ป่วยมีประวัติ ถูกสุนัขมีเจ้าของกัดบริเวณขาซ้าย เมื่อวันที่ 15 ก.ย. 2545 ลักษณะแผล หนัขนาด มีเลือดออก ล้างแผลด้วยสบู่ 1 ครั้ง ไม่ได้รักษาที่ไหน และไม่ได้รับการฉีดวัคซีนพิษสุนัขบ้า สุนัขถูกตีตายเมื่อวันที่ 17 ก.ย. 2545 และไม่ได้ส่งหัวตรวจเนื่องจากไม่ได้แสดงอาการบ้า การควบคุมป้องกันโรค วัคซีน PCEC แก่ผู้สัมผัสที่ถูกสุนัขตัวดังกล่าวกัด 1 ราย บุคลากรทางการแพทย์และผู้สัมผัสน้ำลายผู้ป่วย 16 ราย ประสานงานกับปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ ในการฉีดวัคซีนสุนัขในพื้นที่ให้ครอบคลุม 100%</p>	<p>จบการติดตาม</p>
<p>โรคอุจจาระร่วง อย่างแรง (Severe diarrhoea)</p> <p>อ.เมือง</p> <p>25 พ.ย. 2545 และ 1 ธ.ค. 2545</p>	<p>สสจ.ระยอง</p>	<p>ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง ตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio cholerae</i> El Tor inaba 2 ราย รายที่ 1 เพศชาย อายุ 28 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป ที่อยู่ ม.1 ต.น้ำคอก อ.เมือง เริ่มป่วยวันที่ 25 พ.ย. 2545 รับการรักษาที่ รพช.ระยอง วันที่ 29 พ.ย. 2545 จากการสอบสวนพบว่ามีญาติจากจ.ขอนแก่น ที่มีอาการอุจจาระร่วงมาเยี่ยมก่อนป่วย ทำ Rectal swab ผู้สัมผัส 2 คน ในครอบครัว ไม่พบเชื้อ</p>	<p>ติดตามสถานการณ์</p>

		รายที่ 2 เพศชาย อายุ 33 ปี อาชีพรับจ้างห้องเย็น อยู่บ้านพักห้องเย็น ต.ปากน้ำ อ.เมือง เริ่มป่วยวันที่ 1 ธ.ค.2545 รับการรักษาที่ รพช.ระยอง ในวันเดียวกัน จากการสอบสวนพบว่าอาหารที่สงสัยคือ	
โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
		กึ่งต้นปลา ซื้อมาจากแม่ค้าที่ขายหน้าห้องเย็น ทำ Rectal swab ผู้สัมผัสมีอาการในครอบครัว 1 ราย และผู้ที่มีอาการอุจจาระร่วงในห้องเย็น 3 ราย ไม่พบเชื้อทั้งหมด เก็บตัวอย่างน้ำในห้องเย็นและที่บ้าน ส่งตรวจ ผลไม่พบเชื้อ ในปี พ.ศ.2545 จังหวัดระยองมีรายงานผู้ป่วย 96 ราย ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยทำงาน อาชีพรับจ้างและประมง และอยู่ในเขต อ.เมือง	
โรคไข้สมองอักเสบ (Encephalitis) อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร 22 ต.ค. 2545	สจจ. ยโสธร	ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 2 ปี 9 เดือน อยู่บ้านเลขที่ 3/1ม.4 ต.ทุ่งมน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร เริ่มป่วยวันที่ 22 ต.ค. 2545 มีอาการ ไข้สูง น้ำมูกไหล ไอ รับรักษาที่ ส.อ.ทุ่งมน ในวันที่ 23 ต.ค. 2545 ได้รับยาลดไข้ และยาแก้ไอ แต่อาการไม่ทุเลา ผู้ปกครองนำส่งรพช.ยโสธรในวันเดียวกัน ผู้ป่วยมีอาการ อาเจียน ชักเกร็ง คอแข็ง หลังแข็ง แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านในวันที่ 4 พ.ย. 2545 แต่ผู้ป่วยยังมีอาการซึม พูดไม่ชัด ขาทั้ง 2 ข้างอ่อนแรง ปัจจุบันมีอาการปกติ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการวันที่ 28 ต.ค.2545 ด้วยวิธี HI test เจาะเลือดระยะ Acute ผล Mellioidosis Positive 1: 160, OX2 และ OX19 =Ne , OX4=1 :140 ผู้ป่วยมีประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้สมองอักเสบ ครบ 3 ครั้ง ที่ ส.อ.บ้านทุ่งมน สภาพการสุขภาพ ভাল มีคอกวัวและสุกรห่างจากบ้านประมาณ 50 ม.	จบการติดตาม
โรคไอกรน	สจจ.	ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 4 เดือน 15 วัน เกิดวันที่ 18	จบการติดตาม

(Pertusis) จ.หนองคาย 25 พ.ย. 2545	หนองคาย	ก.ค. 2545 โดยผ่าตัดออกทางหน้าท้อง ที่ รพ.ร ท่าบ่อ อายุครรภ์ประมาณ 8 เดือน น.น.แรก คลอด 2,100 กรัม อยู่บ้านเลขที่ 19/1 ม.6 ต.โพธิ์ตาก กิ่งอ.โพธิ์ตาก จ. หนองคาย เด็กมีภาวะโภชนาการปกติและสมบูรณ์ สอบถามมารดาผู้ป่วย พบว่า เริ่มป่วยวันที่ 25 พ.ย. 2545 มีอาการ ไข้ น้ำมูก ไอ ไปรักษาที่ คลินิกเอกชน อ.บ้านฝ้อ จ.อุดรธานี เมื่อวันที่ 1 ธ.ค. 2545 อาการไม่ดีขึ้น จึงเข้ารับการรักษา	
โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
		ที่ รพ.รท่าบ่อ ในวันที่ 3 ธ.ค. 2545 รับไว้เป็น ผู้ป่วยใน แพทย์วินิจฉัย R/O Parapertusis (มีอาการคล้ายหัด ไอเป็นชุด หน้าเขียวจากการ ขาดออกซิเจน) ได้รับยา Erythromycin syrup ครั้งช้อนชา รับประทานวันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร อาการดีขึ้น จึงอนุญาตให้กลับบ้านได้ ไม่ได้ตรวจทางห้องปฏิบัติการ วันที่ 6 ธ.ค. 2545 รพ.รท่าบ่อไปเยี่ยมผู้ป่วยพบเด็กปกติดี แต่ ไอบ้างเล็กน้อย ประวัติการได้รับวัคซีน DTP1, OPV1 วันที่ 14 ต.ค. 2545 ที่ ส.อ.สาวแล การควบคุมโรค ให้ยาปฏิชีวนะแก่ผู้สัมผัสใน ครอบครัว 5 คน และเพื่อนบ้าน 1 คน ผู้ใหญ่ จ่ายยา Roxithrocin 150 ม.ก.วันละ 2 ครั้ง ก่อนอาหาร (อายุมากกว่า 30 ปี) และเด็ก (อายุ 8 ปี) จ่ายยา Erythromycin syrup 1 ช้อนโต๊ะ วันละ 2 ครั้งก่อนอาหาร	

ข้อมูลเพิ่มเติมรายงานการเกิดโรค/การระบาดต่อเนื่องจากสัปดาห์ก่อน

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคไขกาทหลังแอน (Meningococ cal meningitis) จ.สุพรรณบุรี	รายงาน สถานการณ์ การเฝ้าระวัง โรคทาง ระบาดวิทยา	ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 19 ปี ที่อยู่ 154 ม. 12 ต. ทุ่งดอก อ. สองพี่น้อง จ. สุพรรณบุรี เริ่มป่วย 19 พ.ย. 2545 รับประทานวันที่ 20 พ.ย. 2545 ที่ รพ.สมเด็จพระสังฆราชฯ จากประวัติ ไม่มีการเดินทางไปไหน ผู้ป่วยเป็น	จบการติดตาม

6 ธ.ค. 2545	เร่งด่วน สัปดาห์ที่ 49	ผู้ต้องขังในห้องขังของสถานีตำรวจภูธรเมือง สุพรรณบุรี เจ้าหน้าที่สำนักระบาดวิทยา ร่วมกับ สสจ.สุพรรณบุรี สอบสวนเพิ่มเติม วันที่ 2 ธ.ค. 2545 ทำ Nasopharyngeal swab ผู้ต้องขังที่อยู่ในห้องขังเดียวกับผู้ป่วย จำนวน 53 ราย พบผลบวก จำนวน 13 ราย จำแนกเป็น Serogroup B จำนวน 5 ราย, Y/W ₁₃₅ 5 ราย, และไม่สามารถแยก Serogroup ได้ 3 ราย ทั้งนี้ได้แจ้ง ผล Serogroup ให้เจ้าหน้าที่ ระบาดวิทยา สสจ.สุพรรณบุรีทราบ เพื่อเฝ้าระวัง อย่างใกล้ชิดต่อไปแล้ว	
-------------	------------------------------	---	--

บันทึกท้ายบท

ตั้งแต่สัปดาห์แรกของปี พ.ศ. 2546 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค จะได้มีการพัฒนารายงาน สถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา เร่งด่วน เป็นรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ประจำสัปดาห์ ออกเผยแพร่ทุกสัปดาห์ และจะพัฒนารายงานการเฝ้าระวังโรคประจำเดือน เป็นรายงานเฝ้าระวังทางระบาด วิทยา ฉบับผนวก (Supplement) ออกเผยแพร่ทุกเดือน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้อ่านรายงานเฝ้า ระวังทางระบาดวิทยาของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

รายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา มีประโยชน์สำหรับผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขทุกระดับ นัก วางแผน นักประเมินผลโครงการ นักศึกษาวิจัย และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันและควบคุมโรค ข้อมูลที่จะ นำมาใช้ประโยชน์ได้สูงสุด ควรจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา

ในแต่ละสัปดาห์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้ส่งข้อมูลไปที่สำนักระบาดวิทยาทันตามเวลาที่ กำหนดไว้ ภายในวันอังคารของทุกสัปดาห์ ประมาณ 52 - 66 จังหวัด (ร้อยละ 68.42 - 86.84) ดังนั้น สำนักระบาดวิทยาใคร่ขอความร่วมมือ จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ให้ส่งข้อมูลเฝ้าระวังทาง ระบาดวิทยาไปพร้อมเพรียงกัน เพื่อประโยชน์แก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข ในการวางแผน นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การป้องกันควบคุมโรคของกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

ขณะนี้ใกล้จะถึงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2546 เจ้าหน้าที่สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ใคร่ขอกราบ ขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ตั้งแต่ระดับสถานีอนามัย ฝ่ายสุขภาพตำบลโรงพยาบาลชุมชน สำนักงาน สาธารณสุขอำเภอ ฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา และ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด รวมทั้งสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ที่มีส่วนในการเฝ้าระวังและสอบสวน ทางระบาดวิทยา ด้วยดีตลอดมา และขออำนาจคุณพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงบันดาลให้ท่าน

และครอบครัว มีความสุข ความเจริญ มีสุขภาพ อารมณ์แข็งแรง ปราศจากโรค ภัย และอันตรายทั้งปวงตลอด
ปี พ.ศ. 2546

คณะที่ปรึกษา	นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี
บรรณาธิการที่ปรึกษา	นายสัตวแพทย์ประวิทย์ หุมเกษียร นายองอาจ เจริญสุข
บรรณาธิการประจำฉบับ	นายองอาจ เจริญสุข
บรรณาธิการผู้ช่วย/ฝ่ายผลิต	นางกาญจนีย์ คำนาคแก้ว
งานข้อมูล	นางสาวเพ็ญศรี จิรนาททรัพย์ นางอนงค์ แสงจันทร์ทิพย์ นายประเวศน์ เข้มชื่น
งานพิสูจน์อักษร	นางกาญจนีย์ คำนาคแก้ว นางพงษ์ศิริ วัฒนาสุรศักดิ์ นางสิริลักษณ์ รังมีวงศ์
งานพิมพ์	นางสาวกฤติกานต์ มาท้วม นางสาวสมหมาย ยิมขลิบ
ออกแบบปกและจัดทำรูปเล่ม	นายลมยา พุกกะนันทน์ นายประมวล ทุมพงษ์
งานสมาชิกและการจัดส่ง	นางสาววรรณศิริ พรหมโชติชัย นางนงลักษณ์ อยู่ดี นายสวัสดิ์ สว่างชม